

Đại Học Y Dược Thành Phố Hồ Chí Minh

Khoa Y

Bộ môn Chăm Sóc Giảm Nhẹ

Module Y Học Gia Đình

CA LÂM SÀNG ĐAU NGỰC Ở BỆNH NHÂN UNG THƯ

MỤC ĐÍCH THỰC HIỆN CA

- Thực hiện được tiếp cận và kiểm soát tình trạng đau ngực ở bệnh nhân ung thư
- Tiến hành theo dõi được sử dụng morphine trong trường hợp đau nặng
- Tham vấn thiết lập kế hoạch chăm sóc

VẤN ĐỀ TRỌNG TÂM

- Biết các chẩn đoán phân biệt trường hợp đau ngực
- Xác định được các biến chứng khi dùng opioid
- Xác định được mục tiêu chăm sóc

Tình huống

Anh Sơn, 55 tuổi, phát hiện ung thư phổi đã phẫu thuật, hóa và xạ trị từ 2 năm trước. Cách 1 tháng, anh được phát hiện K phổi di căn xương và não. Anh từ chối điều trị do đã chịu nhiều tác dụng phụ của hóa trị.

Ba tuần sau đó, anh Sơn được nhập viện do khó thở, khó nuốt và sảng gia tăng. Phát hiện thấy ung thư phổi lan rộng hơn, lan đến trung thất và xương. Bác sĩ điều trị tại BV tỉnh (cách nhà anh Sơn 150km) đã trao đổi với gia đình về tình trạng bệnh tiến triển của anh Sơn và khả năng điều trị khỏi bệnh là không thể. Gia đình đã trao đổi kế hoạch với BS và xin xuất viện điều trị tại nhà. BS điều trị đã trao đổi với gia đình và BS gia đình tại địa phương để cho BN về nhà.

1 tuần sau, bạn là BS gia đình và được mời đến khám anh Sơn do anh bị đau nhiều hơn vùng ngực.

1. Vấn đề đau ngực của anh Sơn có thể do những nguyên nhân nào?
2. Bạn đánh giá đau cho anh Sơn như thế nào?
3. Bạn đánh giá thấy anh Sơn đau mức độ nặng, bạn nghĩ anh Sơn cần được điều trị như thế nào?

Anh Sơn được bắt đầu điều trị giảm đau giống như kế hoạch của bạn ở trên và điều chỉnh thuốc cho đến khi kiểm soát đau tốt trong 1 thời gian. Trong thời gian này, liều morphine được tăng dần theo mức độ đau của anh

1 tuần sau, bạn được mời đến khám anh Sơn do anh bị đau ngực nhiều hơn. Anh Sơn khai anh đang sử dụng morphine 30 mg uống mỗi 4 giờ và 20mg morphine 3 lần/ ngày để cắt cơn đau đột xuất ở ngực. Thăm khám thấy anh bị mất nước và không thể uống được như bình thường, khó thở hơn. Độ bão hòa oxy của anh là 98% với oxy 2L/phút.

4. Tình trạng hiện tại của anh ta ảnh hưởng thế nào đến kế hoạch điều trị đau cho anh?
5. Bạn sẽ thay đổi điều trị đau như thế nào? Bạn hướng dẫn gia đình cách sử dụng thuốc và theo dõi như thế nào?

Ngày hôm sau anh Sơn khỏe hơn đau kiểm soát ổn với liều morphine 13mg tiêm dưới da mỗi 4 giờ, nhưng sau đó ăn kém dần, ít tiếp xúc. Hiện tại anh Sơn nằm yên, không tiếp xúc, thỉnh thoảng rên rỉ, thở co kéo. Gia đình lo lắng sợ BN sẽ mất sớm, muốn cho BN nhập viện vào khoa hồi sức tích cực để kéo dài thêm sự sống.

6. Bạn sẽ phản hồi với yêu cầu gia đình như thế nào trong tình huống này?